

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	๗
สารบัญภาพ	๘
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
1.3 ขอบเขตการศึกษา	5
1.4 แผนการดำเนินงานและวิธีการวิจัย	6
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 แนวคิดและการทบทวนวรรณกรรม	7
2.1 แนวคิดเรื่องจักรวาลคติในการวางผังวัดหลวง	8
2.2 แนวคิดในการถ่ายทอดและการรับวัฒนธรรม	9
2.3 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
หมวด ก. ความเชื่อเรื่องจักรวาล	11
หมวด ข. เนื้อหาเกี่ยวกับการปกครองกับแนวคิดทางศาสนา	15
หมวด ค. เนื้อหาเกี่ยวกับการตีความสัญลักษณ์ทางพุทธศาสนา	16

บทที่ 3 แนวคิดเรื่องจักรวาลที่มีผลต่ออนุภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	18
3.1 แนวคิดเรื่องจักรวาลในศาสนาพราหมณ์-ฮินดู	19
3.2 แนวคิดเรื่องจักรวาลในศาสนาพุทธ	22
3.3 แนวคิดเรื่องจักรวาลแบบพื้นเมืองในล้านนา	28
บทที่ 4 บทบาทและความสำคัญของการวางผัง	30
4.1 แคว้นโยนก	30
4.2 แคว้นหริภุญชัย	32
เมืองหริภุญชัย	33
วัดพระธาตุหริภุญชัย	35
เมืองเชลางค์	41
เวียงพระธาตุลำปางหลวง	41
วัดพระธาตุลำปางหลวง	43
4.3 เมืองเชียงใหม่	47
วัดพระสิงห์	50
เวียงสวนดอก	57
วัดสวนดอก	58
วัดพระธาตุดอยสุเทพ	60
วัดเจดีย์หลวง	63
วัดป่าแดง	67
วัดมหาโพธาราม	69
4.4 เมืองเชียงตุง	74

บทที่ 5 ความสัมพันธ์ของการวางผังแบบจักรวาลคติกับการรวมศูนย์อำนาจ	85
5.1 จักรวาลคติกับการรวมศูนย์อำนาจในอาณาจักรขอม	85
5.2 จักรวาลคติกับการรวมศูนย์อำนาจในอาณาจักรทวารวดี	86
5.3 จักรวาลคติกับการรวมศูนย์อำนาจในอาณาจักรล้านนา	88
การรวมศูนย์อำนาจในสมัยพญามังราย	88
การรวมศูนย์อำนาจหลังสมัยพญามังราย	93
การรวมศูนย์อำนาจในสมัยพระเจ้าติโลกราช	97
คติจักรวาล : สัญลักษณ์สะท้อนอำนาจรัฐ	102
บทที่ 6 การตีความสัญลักษณ์ทางศาสนา	113
6.1 พระเจดีย์หรือพระธาตุเจดีย์	115
6.2 วิหารหลวง	117
6.3 วิหารทิศ	120
6.4 อุโบสถ	121
6.5 หอธรรม	122
6.6 กำแพง	122
บทที่ 7 สรุปผลการวิจัย	124
บรรณานุกรม	132
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก ทักษา	138
ภาคผนวก ข อินทิล	142
ประวัติผู้เขียน	145

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
ผังเมืองหริภุญชัย	34
ผังวัดพระธาตุหริภุญชัย	40
ผังเวียงพระธาตุลำปางหลวง	42
ผังวัดพระธาตุลำปางหลวง	46
ผังวัดพระสิงห์	54
ผังเวียงสวนดอก	57
ผังวัดสวนดอก	59
ผังวัดพระธาตุคอกยสุเทพ	62
ผังวัดเจดีย์หลวง	65
ผังวัดป่าแดง	68
ผังวัดมหาโพธาราม	72
ที่ตั้งเมืองเชียงตุง	78
ผังเมืองเชียงตุง	79
ผังวัดพระธาตุจอมคำ เมืองเชียงตุง	80
ผังวัดหัวข่วง เมืองเชียงตุง	81
ผังวัดเชียงยืน เมืองเชียงตุง	82
ผังวัดยางกวง เมืองเชียงตุง	83
ผังวัดป่าแดง เมืองเชียงตุง	84
ผังพุทธาวาสวัดหลวงล้านนาในอุดมคติ	129